

Modernizace školní části maturitní zkoušky: nové možnosti pro školy i žáky

8.9.2025 - | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Změny reagují na vývoj vzdělávání a potřebu lépe provázat školní výstupy s reálnými požadavky pracovního trhu a vysokoškolského prostředí. Obě varianty byly v minulých letech ověřovány ve školní praxi a setkaly se s velmi pozitivním ohlasem ze strany škol, pedagogů i žáků. Pokusná ověřování budou ukončena k 30. září 2025, aby bylo umožněno jejich využití i během podzimního zkušebního období.

Ředitelé škol mají nyní možnost rozhodnout, zda tyto nové možnosti nabídnou svým žákům. Pokud se tak rozhodnou, mohou je využít již během jarního zkušebního období tohoto školního roku.

Komplexní profilová práce

Jednou z těchto nových možností je zpracování komplexní profilové práce. Jde o inovativní způsob ukončení středoškolského vzdělávání, který upřednostňuje kompetenční přístup před klasickým testováním znalostí z jednotlivých předmětů. Komplexní profilová práce propojuje témata a dovednosti napříč profilovými předměty a je vždy řešena na základě reálného úkolu z praxe. Jejím závazným prvkem je spolupráce s konkrétním pracovištěm – fyzickou nebo právnickou osobou, která má oprávnění k činnosti v daném oboru a uzavře se školou smlouvu o rozsahu a obsahu práce.

Zpracování této práce probíhá v autentickém pracovním prostředí a za přímé účasti odborníků z praxe. Žáci tedy nepracují pouze na teoretické úrovni, ale získávají zkušenosti z reálného prostředí, konzultují své výstupy s vedoucím práce, pedagogy i externími odborníky a učí se samostatnosti, odpovědnosti a odborné preciznosti. Výslednou práci následně obhajují u maturitní zkoušky a odpovídají na otázky související s tématem i profilovými předměty.

Tento model podporuje nejen žákovskou samostatnost a přenositelné dovednosti využitelné v profesním i osobním životě, ale také spolupráci v rámci učitelských sborů. Na přípravě a realizaci komplexní profilové práce se mohou podílet vyučující odborných předmětů, češtiny, cizích jazyků i dalších oborů. Tento způsob maturitní zkoušky tak podporuje mezioborové propojení a týmovou spolupráci.

Nahrazování profilových zkoušek standardizovanými zkouškami

Druhou možností je uznání standardizovaných zkoušek jako náhrady za některou část jedné ze zkoušek profilové části maturitní zkoušky, nebo celé jedné zkoušky profilové části maturitní zkoušky z. Dosud bylo možné nahradit tímto způsobem pouze zkoušku z cizího jazyka, nově však ředitelé škol mohou stanovit podmínky, za nichž lze uznat také další standardizované zkoušky, například z oblasti informačních technologií, odborných nebo všeobecně vzdělávacích předmětů.

Ředitel školy přitom přesně definuje, jaké zkoušky je možné uznat, za jaké předměty a zda půjde o úplnou náhradu, nebo jen o její část – například v případě ověření odborné jazykové terminologie u ústní zkoušky z cizího jazyka. Současně stanoví minimální požadovanou jazykovou úroveň nebo procentuální úspěšnost, která je pro uznání certifikace potřebná.

Maturitní vysvědčení

Novinkou, která reaguje na požadavky odborné veřejnosti, je také způsob zaznamenání výsledku do maturitního vysvědčení. Profilová zkouška nahrazená certifikátem bude nově hodnocena známkou – tedy stupněm prospěchu podle předem stanovených kritérií, a nikoli pouze označením „nahrazeno“. Díky tomu bude maturitní vysvědčení srozumitelnější pro budoucí zaměstnavatele, vysoké školy i zahraniční instituce.

Tyto změny umožňují žákům lépe uplatnit své silné stránky a prokázat dovednosti, které jsou relevantní pro jejich další studijní nebo profesní směřování. Zároveň zvyšují prestiž a důvěryhodnost maturitní zkoušky jako celku.

„Novela školského zákona představuje výrazný krok vpřed: ředitelé škol mohou nově uznávat kvalitní odborné certifikace jako součást maturitní zkoušky. Českému školství to dává větší pružnost a žákům konkurenceschopnost, otevírá cestu k moderním formám hodnocení a posouvá vzdělávání blíže dovednostem, které mají skutečný význam pro budoucnost našich dětí. Velké poděkování patří celému týmu MŠMT i NPI, který tuto změnu dotáhl do konce a umožnil, aby si stovky českých žáků mohli do svých životopisů zapsat vedle maturity i mezinárodně uznávané certifikáty a standardizované zkoušky,“ uvedl Ředitel Střední průmyslové školy elektrotechnické v Praze, Ing. Ondřej Mandík.

Podrobné informace k novele a k možnosti nahrazování zkoušek lze nalézt v aktualizované metodice zveřejněné na webu MŠMT: Aktualizovaná metodika k maturitní vyhlášce.

Zavedení nových možností pro maturitní zkoušky je výsledkem úzké spolupráce ministerstva, Národního pedagogického institutu ČR a škol zapojených do pokusných ověřování. Tímto školám děkujeme – jejich otevřenost, nasazení a ochota inovovat potvrdily, že uznávání standardizovaných zkoušek a práce s reálnými úkoly má své pevné místo v moderním vzdělávání a přináší přínos nejen pro žáky a jejich rodiny, ale i pro trh práce a vysoké školy.

<https://msmt.gov.cz/ministerstvo/novinar/modernizace-skolni-casti-maturitni-zkousky-nove-moznosti-pro>